

धर्मदेवी नगरपालिका
मानव संसाधन बिकास कार्यविधि २०७६

प्रस्तावना :

नेपालको संविधानले मौलिक हक अर्न्तगत प्रत्येक नागरिकलाई रोजगारीको हक प्राप्त हुँदा रोजगार पाउने कुराको सुनिश्चिता गर्दै देशको मुख्य सामाजिक, आर्थिक शक्तिको रूपमा रहेको श्रम शक्तिलाई दक्ष, व्यवसायिक बनाउने र स्वदेशमा नै रोजगारीको अभिवृद्धि गर्ने, श्रमिकहरूको आधारभूत अधिकारहरूको प्रत्याभूत गरी सामाजिक सुरक्षा प्रदान गर्ने, राज्यको श्रम तथा रोजगार सम्बन्धी नीतिहरूको कार्यान्वयन गर्ने क्रममा नगर कार्यपालिकाका कर्मचारी, जनप्रतिनिधि, आमनगरवासी, जात-जाति तथा समुदायको ज्ञान, सीप र क्षमता अभिवृद्धि गरी नगर क्षेत्रबाट नै दक्ष जनशक्ति उत्पादन गर्ने उद्देश्यले अभिप्रेरित भई धर्मदेवी नगर कार्यपालिकाद्वारा नेपालको संविधानको धारा २२१ तथा स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०७४ को अधिनमा रही यो कार्यविधि बनाई लागू गरिएको छ ।

परिच्छेद— १

प्रारम्भिक:

- १) **संक्षिप्तनाम र प्रारम्भ:** यस कार्यविधिको नाम "मानव संसाधन बिकास कार्यविधि २०७६" रहेकोछ ।
- २) यो कार्यविधि नगर कार्यपालिकाबाट पारित भई स्थानीय राजपत्रमा प्रकासन भएको मितिबाट लागूहुनेछ ।
- ३) **परिभाषा:** विषयवा प्रसङ्गले अर्को अर्थ नलागेमा यस कार्यविधिमा;
३.१. "मानव संसाधन बिकास कार्यविधि" भन्नाले नगर कार्यपालिकाबाट जारी भएको मानव संसाधन बिकास कार्यविधि, २०७४ सम्भन्नु पर्दछ ।

- ३.२. "उप समिति" भन्नाले मानव संसाधन बिकास कार्यविधि अर्न्तगत गठन भएको उपसमिति सम्भन्नु पर्दछ ।

परिच्छेद—२

मानव संसाधनको विषय र क्षेत्रगत व्यवस्थापन

- ४) **मानव संसाधन विषय:** नगर कार्यपालिका क्षेत्र भित्र मानव संसाधनका क्षेत्र देहाय बमोजिम हुनेछन्:
 - ४.१ औपचारिक, अनौपचारिक शिक्षा
 - ४.२ औपचारिक, अनौपचारिक तालीम
 - ४.३ विज्ञान, प्रविधिबारे तालिम
 - ४.४ रूपान्तरण, क्षमता बिकास, अधिकार र कर्तव्य पालनको प्रयोग,
 - ४.५ प्राविधिक ज्ञान र सीप बिकास
 - ४.६ घरेलु तथा हाते सीप
 - ४.७ आधुनिक औजार, उपकरण संचालन सम्बन्धी क्षमता बिकास
 - ४.८ प्राप्त ज्ञान, सिपको स्तर उन्नती र प्रमाणिकरण
 - ४.९ आधुनिक कृषि तथा पशु बिकास
 - ४.१० समाजमा आवश्यक भएका अन्य सीपहरू

परिच्छेद—३

उपसमितिको गठन, विघटन एवं काम, कर्तव्य र अधिकार

- ५) **मानव संसाधन बिकास व्यवस्थापन:** नगर कार्यपालिकाले मानव संसाधन बिकासको लागि देहायको व्यवस्था गर्नेछ :-
 - ५.१ उपसमिति गठन
 - ५.२ विषयको छनौट
 - ५.३ आर्थिक व्यवस्थापन
 - ५.४ सहजकर्ता र प्रशिक्षकको व्यवस्थापन
 - ५.५ सहभागी छनौट व्यवस्थापन
 - ५.६ मूल्याङ्कन व्यवस्थापन

- ६) **उप समिति गठन प्रकृया:** माथि ५.१ म उल्लेखित मानव संसाधन विकास उपसमिति देहाय बमोजिम गठन गरिनेछ :-
- ६.१ संयोजक: नगर कार्यपालिका बैठकले तोकेको व्यक्ति १ जना
 ६.२ सदस्य:नगर कार्यपालिकाका सदस्य मध्येबाटकम्तीमा २ महिला सहित४ जना
 ६.३ सदस्य : नगर क्षेत्र भित्रका गैहसरकारी संस्था (NGO)तथा अन्तराष्ट्रिय गैहसरकारी संस्था (INGO) हरूमध्येबाट नगर कार्यपालिकाले छानेका १ महिला सहित२ जना
 ६.४ सदस्य: वित्तीय क्षेत्रमा काम गर्ने व्यक्ति, सहकारी, वैकहरु मध्येबाट नगर कार्यपालिकाले छानेको २ जना
 ६.५ सदस्य: धर्मदेवी उद्योग वाणिज्य संघको अध्यक्ष वा निजले तोकेको व्यक्ति१ जना
 ६.६ सदस्य सचिव: कर्मचारी नगरकार्यपालिकाले तोकेको१जना
- ७) **काम, कर्तव्य र अधिकार:** मानव संसाधन विकास उपसमितिको काम,कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछ :-
- ७.१ चालु बर्षको लागि मानव संसाधनको विषय किटान गर्ने,
 ७.२ मानवसंसाधनको विकासको योजना बनाई नगरकार्यपालिकाको स्वीकृतिमा लागू गर्ने,
 ७.३ मानव संसाधनको विकासको आवधिक मुल्यान गर्ने,
 ७.४ मानव संसाधनको विकासको परियोजना तयार गर्ने,
 ७.५ तोकिए अनुसारका अन्य काम गर्ने,
 ७.६ आफ्नो कामको प्रगती प्रतिवेदन नगर प्रमुखसमक्ष पेशगर्ने ।
- ८) **उप समितिको कार्यकालतथा विघटन:**उप समितिको कार्यकाल २ वर्षको हुनेछ । तर देहायका अवस्थामा जुन सुकै वेला विघटन गर्न सक्नेछ,
- ८.१ पदको दुरूपयोग गरी भ्रष्टचार गरेमा,
 ८.२ निस्कृय भई काम नगरेमा,
 ८.३ नैतिक चरित्र पतन हुने काम गरेमा,
 ८.४ अधिकार भन्दा बाहिर गईकाम गरेमा,

- ८.५ नगरपालिकामा सूचीकृत गैहसरकारी संस्था (NGO) तथा अन्तराष्ट्रिय गैहसरकारी संस्था (INGO)सँग मिलेमतोगरी लाभ प्राप्त गरेमा वा गर्ने प्रयत्न गरेमा,
 ८.६ आर्थिक अनियमितता गरेमा

परिच्छेद-४

आचार संहिता

- ९) **आचार संहिता:** मानव संसाधन विकास उपसमितिले देहाय बमोजिमको आचार संहिता पालना गर्नुपर्नेछ:-
- ९.१ सामाजिक मर्यादा पालना गर्नु पर्नेछ,
 ९.२ सामाजिक कर्तव्य पालना गर्नु पर्नेछ,
 ९.३ वर्ण, लिङ्ग र जातका आधारमा भेदभाव गर्न पाईने छैन,
 ९.३ संसाधन विकासका लागि सबै वर्ग, क्षेत्र, लिङ्ग, जातजातीलाई समान अवसर दिनुपर्नेछ,
 ९.४ योग्यता क्षमताको कदर गर्दै पक्षपात रहित काम गर्नु पर्नेछ,
 ९.५ आफ्नै विषयमा आफै संलग्नता भई काम गर्न पाईने छैन ।

-०००-